

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput CXXVII. Quicumque non solvunt decimas legitimè debitas, vel eas
fraudent in quantitate, vel qualitate requisita, tenentur ad restitutionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

res Casuista, satis communiter aientes, ad Horas non teneri Beneficiatum, qui ob furum, sterilitatem anni, aquarum inundationem, grandinem, hostium incurfionem, &c. nihil percipit uno, alterove anno; vel (ut Layman l. 4. tr. 2. c. 5.) si praedia praebent quidem aliquid, sed non aestimabilem partem honestae sustentationis, nec spem acquirendi brevi plus.

§ 222 Meminerint etiam pensionem habentes super beneficio, sese, sub onere restitutionis, teneri ad dicendum Officium B. Virginis Mariae, uti decernit Pius V. ubi supra. Beneficiati autem meminerint se officio non satisfacere, Horas per alium recitando, etiam si studio litterarum vacent. Contrariam namque propositionem Alexander VII. condemnavit. Sicut & hanc: *Restitutio fructuum, ob omissionem Horarum, suppleri potest per quascumque elemosinas, quas antea Beneficiarius de fructibus beneficii sui fecerit.*

§ 223 Denique meminerint Beneficiati, sese esse obligatos ad restitutionem omnium fructuum perceptorum ex beneficio, quo legitime provisi non fuerunt. Quod etiam legitime provisi, Ecclesiae, vel pauperibus restituere teneantur quidquid de superfluo beneficiorum suorum male impenderunt in usus profanos, vel ad ditandos consanguineos suos, probatum habes supra cap. . . .

§ 224 Siquis contra haecenus dicta objiciat 1°. perceptionem unius, vel duorum ducatorum, non esse proportionatam tanto oneri, quotidianae scilicet recitationis Horarum. 2°. Apostolum 1. Cor. 9. dicere, quod *nemo militat suis stipendiis unquam. . . . Qui in sacratio operantur, quae de sacratio sunt, edunt; & qui altari servant, cum altari participant.*

Ad 1um. respondeo negando suppositum, quod utique recitationis onus impositum sit ratione fructuum, eorumque perceptio causa sit istius oneris. Non est sic: quia prima causa, ex qua profluit obligatio recitationis Horarum, est titulus beneficii, & conditio status Beneficiati. Siquidem beneficium datur propter officium; ipsa vero fructuum perceptio, sicut posterior est beneficio, ita & officio: siquidem fructus beneficiales dantur propter officium, non contra. Quodque Ecclesia obligare possit ad officium, nullam habet rationem proportionis officii cum fructibus, vel eorum quantitatis, patet in insignitis Ordine sacro, quos ad Officium quotidie recitandum obligat, etiam si nullum beneficium, nullosque proventus ab Ecclesia habeant, nec de altari, sed suis stipendiis vivant. Et hinc

§ 225 Ad 2um. respondeo, ex loco illo Apostoli esse quidem consequens, quod aequum sit ut Clerici Beneficiati, aliunde non habentes unde sustententur, aliquid sustentationis ab Ecclesia accipiant, quia Officium recitant: sed quia Officii recitandi obligatio primario oritur ex beneficii titulo, conditioneque, &

statu Beneficiatorum, uti dixi; ab obligatione illa liberi non sunt, hoc ipso quod congruam sustentationem ab Ecclesia non recipiunt.

CAPUT CXXVII.

Quicumque non solvunt decimas legitime debitas, vel eas fraudant in quantitate, vel qualitate requisita, tenentur ad restitutionem.

Ratio est, quia negari non potest, decimas jure divino & humano Ecclesiae debitas esse; eosque contra iustitiam peccare, furisque quodammodo sacrilegi reos esse, qui non solvunt: cum Deo & Ecclesiae id surripiant quod ipsi consecratum est. Nam, ut Augustinus ait serm. 219. de temp. *decima ex debito requiruntur, & qui eas dare noluerit, res alienas (quae Dei sunt) invasit.* Refertur can. *decima* 16. q. 1. Et can. in *legibus* 12. q. 11. *Siquis quoad Deo consecratum est, rapuerit, vel consenserit facientibus, ut sacrilegus iudicetur, & damnum in quadruplum restituat, & canonicè puniatur.* Et can. *qui abstulerit* ibidem: *Qui Christi pecunias (id est oblationes, & eadem ratio est de decimis) & Ecclesiae rapit, auferit, vel fraudat, homicida est.* Nec a restitutione immunes sunt, qui decimas quidem solvunt ex parte, sed non in debita mensura, vel qualitate, sed de deterioribus granis, quae habent in arca sua, vel debitam mensuram non implent, &c. Videant ipsi, num sic tractandus sit Deus: cum decimarum solutio debita sit Deo, uti declaratur in Concilio Tridentino sess. 25. de reform. c. 12. ubi & Augustini sententia proximè memorata refertur & confirmatur.

CAPUT CXXVIII.

Quisquis hominem iniuste occidit, mutilavit, vulneravit, verberavit, tenetur ad restitutionem.

Per injustum homicidium & mutilationem duplex inferitur damnum, personale scilicet & reale. *Personale* est ipsa ablato vitae per homicidium, vel membri per mutilationem, vel convenientis usus membri per vulnerationem. *Reale* est privatio commodorum realium, quae acquisita fuissent per continuationem vitae, vel illaefam corporis integritatem, cuiusmodi damna sunt operarum jactura, lucra cessantia, damna emergentia, &c.

Quod ergo homicida, &c. teneatur ad restitutionem damnorum realium, Authores satis conveniunt, & a nobis probabitur infra. Et in eodem quidem bonorum genere non teneri, constat ex eo quod vita semel ablata, sicut & brachium semel abscissum, reddi non possit. Sed controversia solemniss est, an restituere teneatur aliquid in alio bonorum genere pro damno personali, sive pro